

Grunnferdighetsskjema

Dette skjemaet er laget av Cecilie Køste og Morten Egtvedt, og er en forbedret (?) utgave av grunnferdighetsskjemaet i boka ["Lydighetstrening i teori og praksis"](#). Dette skjemaet er kun til privat bruk, og all kopiering eller publisering uten forfatterens skriftlig tillatelse er forbudt. Spørsmål angående skjemaet kan rettes til morten@canis.no

Målsetningen med dette skjemaet er å gjøre treningen mer forsterkende for treneren, og ikke minst hjelpe til med å legge opp treningen mer strukturert. Vi anbefaler å lære inn så mange som mulig av disse grunnferdighetene før du begynner å sette sammen hele øvelser. Når du først har fått "flyt" på alle grunnferdighetene kan du relativt enkelt videreutvikle og sette sammen disse til hvilke som helst lydighets- eller bruksøvelser du ønsker. (Hvis du har problemer med en øvelse, skyldes det som regel at du ikke har tilstrekkelig flyt på noen av de nødvendige grunnferdighetene.)

De grønne grunnferdighetene er de som vanligvis er enklest å starte med. Deretter kan du ta de blå, og til slutt de røde (men husk at det varierer litt hva forskjellige hunder tilbyr enklest). Du bør ha som målsetning å få "Påbegynt" på flest mulig forskjellige grunnferdigheter så fort som mulig, slik at hunden får et stort adferdsreportoar. Når du har vært innom det meste, kan du begynne å perfeksjonere de forskjellige grunnferdighetene. Hvis du jobber for mye med noen få adferder for lenge, er det ofte vanskeligere å få hunden til å tilby nye adferder.

Du bestemmer selv når du vil krysse av for "påbegynt", "godt igang", "flyt" og "stimuluskontroll" – det kommer an på hvor perfeksjonistisk du er. For at adferder som f.eks. ligg, sitt og utgangsstilling skal kunne kalles flytende anbefaler vi imidlertid at hunden kan tilby adferden minst 15-20 ganger i løpet av 60 sekunder, med moderate forstyrrelser i nærheten og selvfølgelig uten hjelp. (Det vil i praksis si at hunden tilbyr adferden på nytt igjen med en gang den har svelget godbiten.)

For forslag til innlæring av de forskjellige grunnferdighetene, se ["Lydighetstrening i teori og praksis"](#). **Lykke til med treningen!**

1. Fokus (se på eier)	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
1.1 Fokus stående foran fører				
1.2 Fokus under marsj baklengs				
1.3 Fokus sittende i utgangsstilling				
1.4 Med forstyrrelser				
1.5 Doggie-zen kvalitetssikring				

2. Targeting	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
2.1 Target stick med snuten				
2.2 Pekefinger/knyttneve/håndflate med snuten				
2.3 Post-it lapp med snuten				
2.4 Musematte med labb				
2.5 Targetoverføring				
2.6 Doggie-zen kvalitetssikring				

3. Sitt	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
3.1 Fra stående foran fører				
3.2 Under marsj baklengs				
3.3 Sitt opp (foran deg)				
3.4 Sitt opp (i utgangsstilling)				
3.5 Sitt på avstand				
3.6 Doggie-zen kvalitetssikring				

4. Bakpartskontroll	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
4.1 Rygge inntil vegg				
4.2 Rygge i vinkel inntil vegg				
4.3 Rygge i vinkel ved lav kant				
4.4 Rygge uten vegg				
4.5 Baklengs firkant (uten vegg!)				
4.6 Doggie-zen kvalitetssikring				

5. Utgangsstilling	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
5.1 Komme på plass fra foran fører				
5.2 Komme på plass fra høyre, venstre og bakfra				
5.3 Vendinger på stedet				
5.4 To skritt fram, bak, venstre og høyre				
5.5 Doggie-zen kvalitetssikring				

6. Gallopp mot fører	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
6.1 Spontan gallopp mot fører (ute på tur osv.)				
6.2 Spontan gallopp fra medhjelper (som holder i halsbånd) til fører				
6.3 Eksplosiv start fra sitt				
6.4 Eksplosiv start fra ligg				
6.5 Eksplosiv start fra stå				
6.6 Doggie-zen kvalitetssikring				

7. Gå + se opp (fri ved fot)	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
7.1 Gå og se opp når fører går baklengs				
7.2 Gå og se opp når fører går rett fram				
7.3 Alle vinkler & gangarter				
7.4 Forskjellige underlag osv.				
7.5 Doggie-zen kvalitetssikring				

8. Ligg	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
8.1 Fra stående/sittende foran fører				
8.2 Fra utgangsstilling				
8.3 På avstand				
8.4 Under marsj baklengs				
8.5 På forskjellige underlag				
8.6 Doggie-zen kvalitetssikring				

9. Stå	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
9.1 Stå foran fører				
9.2 Stå under marsj baklengs				
9.3 Stå fra sitt				
9.4 Stå fra ligg				
9.5 Doggie-zen kvalitetssikring				

10. Bli (hold posisjonen)	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
10.1 Bli sittende				
10.2 Bli liggende				
10.3 Bli stående				
10.4 Bli i utgangsstilling				
10.5 "Frys" labb på musematte				
10.6 "Frys" nese ved target				
10.7 Doggie-zen kvalitetssikring				

11. Doggie-Zen	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
11.1 Se opp – værsgod				
11.2 Gå og se på deg - værsgod				
11.3 Kvalitetssikring av frys i sitt/stå/ligg- posisjon				
11.4 Kvalitetssikring av frivillig ligg				
11.5 Kvalitetssikring av korrekt utgangsstilling				
11.6 Kvalitetssikring av stå under (baklengs) marsj				
11.7 Kvalitetssikring av stimuluskontroll på sitt opp				
11.8 Kvalitetssikring av hold fast (apport)				

12. Holde fast	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
12.1 Sittende/stående foran fører (10 sek.)				
12.2 Plukke opp gjenstand fra bakken				
12.3 Holde fast i utgangsstilling (10 sek.)				
12.4 Holde fast når du bøyer deg fram/holder hånd under/på apporten				
12.5 Holde fast under bevegelse (10 sek.)				
12.6 Komme i utgangsstilling med apporten				
12.7 Holde fast under vendinger på stedet				
12.8 Holde fast forskjellige gjenstander (viktig!)				
12.9 Doggie-zen kvalitetssikring				

13. Slipp	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
13.1 Slipp på takk-kommando				
13.2 Slippe på target				
13.3 Slippe ved passivitet				
13.4 Gi fra seg leke/bytte med noe annet				

14. Kryp	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
14.1 Krype etter target stick foran fører (3 meter)				
14.2 Krype etter target stick ved siden av fører (3 meter)				
14.3 Krype (uten target stick) foran fører (3 meter)				
14.4 Krype (uten target stick) ved siden av fører				
14.5 Krypene vendinger på stedet				
14.6 Liggende bakpartskontroll				

15. Hals	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
15.1 Hals foran fører (minst 15 bjeff)				
15.2 Hals fra utgangsstilling (minst 15 bjeff)				
15.3 Hals foran figurant (minst 15 bjeff)				
15.4 Hals mot belønning (minst 15 bjeff)				

16. Hopp	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
16.1 Hopptechnik-øvelse (fram og tilbake mellom fører og medhjelper)				
16.2 Hopp i bue over hinderet (fører og medhjelper flytter seg i forhold til hinder)				

17. Luktdiskriminering	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
17.1 Peke på riktig pinne				
18. Spor	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
18.1 Følge et spor				
19. Oppsøke figurant	Påbegynt	Godt igang	Flyt	Stimuluskontroll
19.1 Gå bort til person som står 5-10 meter unna				

Denne lista med grunnferdigheter inneholder de fleste adferder du trenger hvis du trener lydighet og bruks - eller de fleste andre hundeaktiviteter, men helt utfyllende er den nok på ingen måte. Så hvis du mener du trenger flere adferder til ditt bruk, bør du føre opp disse på ditt eget skjema.

Grunnferdighetene kan sammenlignes med bokstavene i alfabetet. Når du har alle bokstavene du trenger, kan du lage ord av dem (= delmomenter). Når du har alle ordene du trenger, kan du lage meningsfylte setninger (= ferdige øvelser).

Lykke til med treningen!

Morten & Cecilie

[Copyright 2007 Canis AS](#)